

Til styret i
Melhus Sparebank
Postboks 40
7221 MELHUS

VÅR REFERANSE
19/9093

DERES REFERANSE

DATO
13.12.2019

Kontroll av finansiell rapportering

1. Innledning

Finanstilsynet har gjennomgått enkelte regnskapsmessige forhold ved den finansielle rapporteringen til Melhus Sparebank, jf. verdipapirhandelloven ("vphl") § 19-1 tredje ledd. Det vises til tidligere korrespondanse, senest bankens e-post av 6. desember 2019.

Kontrollen har i hovedsak omfattet noteopplysninger knyttet til tap på utlån og garantier. Finanstilsynets vurdering er at noteopplysningene i årsregnskap for 2018 har sentrale mangler. I tillegg bør noteopplysningene gjøres mer informative og transparente. Banken vil utbedre noteopplysningene i fremtidige årsregnskap.

Saken anses med dette som avsluttet.

2. Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger

Note 4 i årsregnskapet gir en beskrivelse av viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger. Her fremgår det at det er usikkerhet knyttet til fastsettelse av virkelige verdier og forventninger om fremtidige kontantstrømmer.

IAS 1 *Presentasjon av finansregnskap* nr. 125 krever at et foretak opplyser om sine forutsetninger for fremtiden og andre viktige kilder til estimeringsusikkerhet ved slutten av rapporteringsperioden som innebærer en betydelig risiko for en vesentlig justering av de balanseførte verdiene i løpet av det neste regnskapsåret. Det fremgår videre av IAS 1.127 at opplysningene etter nr. 125 skal gis for estimerer som krever ledelsens vanskeligste eller mest subjektive eller komplekse vurderinger. IAS 1.129 angir blant annet at det skal opplyses om arten av forutsetningen eller annen estimatusikkerhet og de balanseførte verdienes sensitivitet overfor metodene, forutsetningene og estimatene som ligger til grunn for beregningen av dem.

Det er Finanstilsynets vurdering at informasjonen i note 4 er for generell og ikke gir konkret informasjon om usikkerhetene og hvordan disse påvirker de balanseførte eiendelene. Det er heller ikke gitt informasjon om de balanseførte verdienes sensitivitet knyttet til metoder og forutsetninger. Finanstilsynet peker spesielt på at tapsavsetninger etter IFRS 9 i stor grad er basert på skjønn og at estimering av fremtidig tap i seg selv innebærer betydelig usikkerhet.

Banken har bekreftet at den vil gi ytterligere informasjon om usikkerhet knyttet til tapsavsetninger i årsregnskapet for 2019.

Finanstilsynet tar det til etterretning.

3. Noteopplysninger knyttet til tap på utlån og garantier

Innføring av IFRS 9 *Finansielle instrumenter* har endret noteopplysningene om kredittrisiko i IFRS 7 *Finansielle instrumenter - opplysninger*. De nye kravene til noteopplysninger er omfattende. Det kreves blant annet at kredittrisikoopplysningene skal gjøre det mulig for brukere av finansregnskapet å forstå kredittrisikoenes virkning på fremtidige kontantstrømmer og usikkerheten knyttet til disse. Melhus Sparebank har gitt informasjon om tapsmodellen og kredittrisiko. Finanstilsynet har enkelte merknader til disse opplysningene.

a) Beskrivelse av modell

Banken gir informasjon om tapsavsetninger på engasjementer for hvert av stegene 1, 2 og 3 i note 11. Det er imidlertid ikke opplyst om kriterier for hvilke lån som inngår i hvert av de tre stegene, herunder bruk av 30 dagers forfall som kriterium¹ og vurdering av friskmelding².

Banken har meddelt Finanstilsynet at den vil gi en bedre og mer strukturert fremstilling av modellen i neste årsregnskap.

b) Informasjon som skal gis for hver klasse av finansielle instrumenter

Endringer i tapsavsetninger skal i henhold til IFRS 7.35H gis for hver klasse av finansielle instrumenter. Finanstilsynet har stilt spørsmål ved hvordan banken definerer klasse og hvorfor ikke lån til personmarkedet (PM) og lån til bedriftsmarkedet (BM) er forskjellige klasser, jf. IFRS 7.6. IFRS 7 B1 til B3 gir nærmere veiledning til hvordan klasser skal forstås og det presiseres blant annet at klasser er forskjellig fra de kategorier av finansielle instrumenter som angis i IFRS 9. Kategoriene bestemmer hvordan finansielle instrumenter blir målt, og hvor endringer i virkelig verdi blir innregnet.

Banken har klassifisert sine finansielle eiendeler i kontanter, utlån til kunder og kredittinstitusjoner, aksjer og pengemarkedsfond til virkelig verdi, samt obligasjoner og aksjer til virkelig verdi over utvidet resultat. Det er kun foretatt tapsavsetninger etter IFRS 9 i klassen utlån til kunder. Det er ikke foretatt ytterligere oppsplitting av de ulike finansielle instrumentene.

Finanstilsynets vurdering er at utlån til PM og utlån til BM har forskjellig risiko og at opplysninger om tapsavsetninger for henholdsvis PM og BM er nyttig informasjon til brukerne av regnskapet. Det vises også til at banken har identifisert PM og BM som to driftssegmenter med forskjellig risiko og avkastning.

Banken har bekreftet at den vil foreta ytterligere oppsplitting av utlån i fremstillingen av tapsavsetningene.

¹ IFRS 7.35F a) ii)

² IFRS 7.35F f)

c) Misligholdte lån

Brutto engasjement pr. 31. desember 2018 i steg 3 er ifølge note 11c kr. 17,2 millioner. Brutto misligholdte lån er ifølge note 11d kr. 76,3 millioner. Finanstilsynet har stilt spørsmål ved hvorfor ikke alle misligholdte lån er presentert i steg 3. Videre har Finanstilsynet stilt spørsmål ved hvorfor banken ikke har kommentert økningen i misligholdte lån gjennom året.

Banken har forklart at alle misligholdte lån skulle vært presentert i steg 3 og har endret dette fra og med 3. kvartal 2019. Videre har banken forklart at noen større enkeltengasjementer har fått likviditetsproblemer. Disse har pantesikkerhet med verdi som langt overstiger skyldig beløp og banken anser det derfor ikke nødvendig med ytterligere nedskrivninger.

Finanstilsynet tar det til etterretning, men vil presisere at når det er store endringer i misligholdte lån, skal det gis informasjon slik at brukerne av regnskapet forstår hvilken risiko det medfører, jf. IFRS 7.35B og 7.35E.

d) Nedskrivninger av misligholdte lån

Note 11d angir individuelle nedskrivninger knyttet til misligholdte lån. Etter Finanstilsynets oppfatning er det mer relevant å opplyse om totale nedskrivninger (både individuelle og modellbaserte nedskrivninger) knyttet til misligholdte lån da IFRS 7 ikke skiller mellom kredittforringede lån som er vurdert individuelt eller vurdert samlet.

Banken har forklart at note 11d er videreført fra tidligere regnskapsavleggelse slik at sammenhengen med fjoråret fremkommer. Banken vil revurdere behovet for denne noten fremover, samt strukturere hele tapsnoten på en måte som gir bedre oversikt over tap på utlån.

Finanstilsynet tar det til etterretning.

e) Tapsutsatte lån

Overskriften i note 11d indikerer at den inneholder tapsutsatte lån i tillegg til misligholdte lån. Finanstilsynet har stilt spørsmål om noten inneholder tapsutsatte lån og etterlyser også informasjon om nedskrivning av disse.

Banken har forklart at den vurderer engasjementer som tapsutsatte hvis terminbeløp ikke er betalt innen 30 dager etter forfall. Dette er engasjementer som banken har tettere oppfølging på enn løpende engasjementer da risikoen antas å ha økt. Tapsutsatte engasjementer i note 11e er derimot engasjement det er foretatt en individuell nedskrivning på. Også denne noten er videreført fra tidligere år for sammenligningens skyld. Banken vil vurdere å ta ut denne noten for senere regnskapsavleggelse, samt strukturere hele tapsnoten på en måte som gir bedre oversikt over tap på utlån.

Finanstilsynet tar det til etterretning, men vil påpeke at misligholdte lån etter kapitalkravforskriftens §10-1 er lån med krav som er forfalt mer enn 90 dager og beløpet ikke er uvesentlig. Et lån skal også anses som misligholdt dersom banken vurderer det som lite sannsynlig at det kan innfris uten iverksettelse av tiltak, for eksempel realisering av sikkerhet, gjeldsforhandling, konkurs eller betalingslettelse. Dette betyr at lån hvor antatt sikkerhetsdekning overstiger lånet, likevel skal

rapporteres som misligholdt, og presenteres i steg 3, dersom det er lite sannsynlig at låntaker kan betjene lånet som forutsatt i lånebetingelsene.

f) Portefølje fordelt på risikoklasser

Under *Kreditrisiko* i note 3 presenterer banken porteføljer fordelt på risikoklasser. Det er presisert at porteføljen inkluderer lån overført til Eika Boligkreditt. Finanstilsynet er av den oppfatning at det bør skilles mellom lån på egen balanse og lån som er videreformidlet til Eika Boligkreditt og ikke presentere denne informasjonen samlet.

Banken har forklart at den interne rapporteringen angående risikoklasser er innrettet slik at porteføljen i Eika Boligkreditt også fremkommer tabellarisk. Dette gir et mer helhetlig inntrykk da mange av kundene som har engasjement i Eika Boligkreditt også har lån i banken. Sikkerhetene er også ofte det samme panteobjektet. Banken bekrefter likevel at i fremtidig finansiell rapportering vil lån på egen balanse presenteres adskilt fra lån i Eika Boligkreditt for å gi regnskapsbrukerne ytterligere informasjon om porteføljene.

Finanstilsynet tar det til etterretning.

g) Opplysninger om sikkerheter

Note 3 inneholder også opplysninger om sikkerheter. Det er gitt informasjon om engasjementer fordelt på type eiendomssikkerhet. Det er imidlertid ikke gitt informasjon om hvor gode disse sikkerhetene er, jf. IFRS 7.36b). Det kan for eksempel gis informasjon om lånene er innenfor 60%, 80%, 100% eller over 100% av verdien på sikkerhetene.

Banken har forklart at selv om sikkerhetsdekning er en viktig indikator for kredittrisiko i banken, er bankens risikoklassifiseringsmodell bygd opp rundt betjeningsevne og sannsynlighet for mislighold (PD-modell). Banken har opplyst i note andelen av boligsikkerheter som i kapitaldekningsøyemed er vektet 35%, og som er innenfor 80% av markedsverdien.

Banken har i løpet av året forbedret rapporteringen av sikkerhetsdekning. Dette muliggjør i fremtidig regnskapsavleggelse å vise engasjementer fordelt på ulike sikkerhetsklasser med en ønsket kvalitet.

Finanstilsynet tar det til etterretning og legger til grunn at banken rapporterer dette i fremtidig finansiell rapportering.

h) Konstaterte tap

Banken har i note 11a gitt opplysninger om konstaterte tap. Det er imidlertid ikke opplyst om beløp for tap som er konstatert, men fremdeles er underlagt håndhevingsaktiviteter, jf. IFRS 7.35L.

Banken har bekreftet at dette vil bli opplyst om i fremtidige årsregnskap.

i) Misligholdte lån uten tapsavsetning

Banken har ikke gitt opplysninger om utlån der banken ikke har innregnet en tapsavsetning på grunn av sikkerhetsstillelsen, jf. IFRS 7 35K b) iii).

Banken har bekreftet at disse opplysningen vil bli inntatt i fremtidig regnskapsavleggelse.

4. Andre forhold

4.1 Immaterielle eiendeler

Det fremgår av note 2.5 *Immaterielle eiendeler* at banken har aktivert kostnader knyttet til søknad om verdipapirkonsesjon som immaterielle eiendeler, men ikke hvor stort dette beløpet er. Finanstilsynet har stilt spørsmål om beløpets størrelse, utnyttbar levetid og avskrivningsmetode, jf. IAS 38 *Immaterielle eiendeler* nr. 118.

Banken har forklart at beløpet er uvesentlig og at det vil være fullt avskrevet senest på tidspunkt for tilbakelevering av konsesjon i 2019.

Finanstilsynet tar det til etterretning.

4.2 Finansielle eiendeler med verdiendring over utvidet resultat

Note 16d viser en avstemming fra inngående balanse til utgående balanse for finansielle eiendeler med verdiendring over utvidet resultat. Finanstilsynet har stilt spørsmål ved hvilke finansielle eiendeler dette gjelder og på hvilke linjer i balansen disse eiendelene er regnskapsført. Videre har Finanstilsynet stilt spørsmål ved hvorfor inngående balanse 2018 er 0 og utgående balanse 2018 er negativ.

Banken har forklart at noten gjelder regnskapslinjene Sertifikater og obligasjoner (FVOCI) og Aksjer og egenkapitalbevis (FVOCI). Som en følge av en teknisk feil i forbindelse med redigering av årsoppgjørskonsesjonen ble inngående balanse feilaktig borte i noten. Banken vil rette dette i fremtidig rapportering.

Finanstilsynet tar det til etterretning.

4.3 Omklassifisering i utvidet resultat

Utvidet resultat inneholder verdiregulering av finansielle eiendeler over utvidet resultat. Posten er plassert under poster som kan bli omklassifisert til resultat. Finanstilsynet har stilt spørsmål ved om denne posten inneholder verdiendringer på aksjer og egenkapitalbevis og viser til at IFRS 9 B5.7.1 presiserer at verdiendringer på egenkapitalinstrumenter ikke senere skal overføres til resultatet.

Banken har bekreftet at posten skulle vært plassert under poster som ikke vil bli omklassifisert til resultat og vil korrigere dette i fremtidig rapportering.

4.4 Henvisning til IAS 39

Finanstilsynet har merket seg at årsregnskapet enkelte steder ikke er oppdatert med henvisninger til IFRS 9, men har henvisninger til IAS 39.

Banken har bekreftet at fremtidige årsregnskap vil ha riktige henvisninger.

4.5 Erklæring fra ansvarlige personer

Årsrapporten skal omfatte en erklæring fra de personene som er ansvarlige hos utstederen, jf. Verdipapirhandellovens § 5-5, 2 ledd nr. 3. Melhus Sparebank har inkludert denne informasjonen i punkt 4.8 til Styrets årsberetning i Årsrapporten for 2018. Finanstilsynet vil presisere at dette skal være en separat erklæring som skal underskrives separat. Det vises til omtale av forholdet i punkt 3 i Finanstilsynets Rundskriv 4/2018.

Banken har bekreftet at den vil innrette seg etter dette i fremtidig rapportering.

5 Avslutning

Finanstilsynet har ikke vurdert hvorvidt forholdene beskrevet over omfattes av verdipapirlovgivningens regler om informasjonsplikt, jf. vphl § 5-2 første ledd, jf. § 3-2. Finanstilsynet legger til grunn at dette løpende vurderes av foretaket.

Finanstilsynet har oversendt en kopi av dette brevet til foretakets valgte revisor samt til Oslo Børs.

For Finanstilsynet

Christian Falkenberg Kjøde
seksjonssjef

Tine Svae
senior tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.